

مبارزه با مفسد نیازمند چشمان باز و هوشمندی مدیران دستگاه‌های دولتی است تا دیگر نیازی به برخورد قوه قضائیه نباشد. در قضایای بازار سکه و ارز اگرچه توجه‌هایی بیان شد، اما به هر حال بی‌توجهی و غفلت مدیریتی نیز رخ داده است.

(۱۳۹۷/۶/۷)

www.basirat.ir

▼ حرف روز | اما و اگرهای مناسبات اروپایی!

امروز تهران شاهد ترافیک سفرها و اقدامات دیپلماتیک اروپایی‌ها به ایران یا درباره ایران است. سفر وزیر امور خارجه انگلیس به تهران، برگزاری همایش اروپایی‌ها با محوریت کاهش اثرات تحریم‌های آمریکایی و تشکیل جلسه‌ای در وین با حضور خانم هلگا اشمیت، معاون مسئول سیاست خارجی اروپا با مقامات سه کشور اروپایی فرانسه، انگلیس و آلمان برای بررسی سازوکارهای ویژه مالی برجام (SPV) بخشی از فرایندهای دیپلماتیک با محوریت ایران است.

ایجاد چالش سیاسی در مناسبات اروپایی-آمریکایی با خروج یک‌طرفه ترامپ از برجام و پیمان‌های بین‌المللی و خارج شدن از زیر فشار تعلل در تمهید بسته حمایتی از ایران که پس از خروج عهدشکنانه واشنگتن از برجام به خواست اروپایی با وجود سپری شدن بیش از شش ماه هنوز در برجام مانده، تصویری است که رسانه‌های غربی و برخی از رسانه‌های جریانی در داخل تلاش می‌کنند به عنوان بخشی از دلایل روند صعودی تحرکات اروپایی‌ها مرتبط با جمهوری اسلامی ایران تحلیل کنند.

واقعیت آن است که نباید روی این تنش موقت میان اروپا و ایالات متحده آمریکا خیلی حساب ویژه باز کرد. اروپا در پرتو برخی اقدامات هزینه‌ساز ترامپ برای قاره سبز ممکن است به این نتیجه رسیده باشد که کاخ سفید در دوران دونالد ترامپ دیگر دوست و حامی اتحادیه اروپا نیست؛ اما آنها تقابل با آمریکا را به جایی نمی‌رسانند که به تنش کشیده شود. تلاش‌های واگرایانه از قبیل ایجاد سازوکارهای ویژه مالی به اسم سوئیفت اروپایی و حتی پیشنهاد ارتش واحد نیز با هدف سر عقل آوردن ترامپ انجام می‌شود؛ زیرا هم اروپایی‌ها و هم آمریکایی‌ها می‌دانند چشم آبی‌ها قادر به عملی‌سازی نقشی بیشتر از این نیستند. این در حالی است که دستگاه دیپلماسی ما نتوانسته است پس از شش ماه وقت‌کشی اروپایی‌ها در قبال ایران به این نکته پی ببرد و هنوز به شکاف بنیادین بین اروپا و آمریکا و بهره‌گیری از آن به نفع منافع ایران امیدوار است و فرصت‌های خود را از دست می‌دهد. اروپایی‌ها با مدیریت شرایط سعی دارند با دادن امتیازات آب نباتی تهران را در مسیر دلخواه خود نگه دارند که همان حفظ برجام است. تصمیم‌گیری عقلایی، قاطعانه و انقلابی در دستگاه دیپلماسی و کاربست عزت، حکمت و مصلحت می‌تواند راه را به ما نشان دهد.

▼ گزارش روز

بی‌تدبیری!

«شهیندخت مولاوردی، دستیار ویژه رئیس‌جمهوری در امور حقوق شهروندی به عنوان یکی از گزینه‌های تصدی استانداری خراسان رضوی به وزارت کشور معرفی شده است.» همین خبر کوتاه می‌تواند بیان‌کننده بسیاری از مسائل در کشور بوده و ریشه بسیاری از مشکلات در اوضاع کنونی را نشان دهد! شاید برای شما این پرسش مطرح شود که چرا و چگونه! اما پاسخ بسیار واضح و روشن است؛ اینکه سرکار خانم مولاوردی آیا توانایی چنین مسئولیتی را دارد و می‌تواند مسائل استان مهم و بزرگی چون خراسان رضوی را که افزون بر چند میلیون ساکن دائمی، سالیانه میزبان ده‌ها میلیون مسافر از سراسر کشور و جهان است، مدیریت کند، مسئله‌ای است که درباره آن می‌توان بسیار نوشت و تردیدهای فراوانی را مطرح کرد؛ اما آنچه در این میان سؤال برانگیز است، نوع عملکرد و نگرش خانم مولاوردی در حوزه‌های گوناگون در زمان حضور در معاونت ریاست‌جمهوری و اختلاف نگاه وی با برخی مبانی و ارزش‌های دینی و اسلامی است! انتخاب چنین گزینه‌ای برای استانداری خراسان رضوی با توجه به شرایط خاص استان و مشهد مقدس به منزله یک شهر مذهبی نشان می‌دهد، برخی از جریان‌ها در درون دولت و جریان سیاسی حاکم وجود دارند که به جای نگاه تعاملی و اجماعی در کشور، همچنان نفع خود را در تشدید تقابل‌ها و ایجاد مسائل حاشیه‌ای می‌بینند. جریان مذکور که در انتخابات ۹۶ و روزهای پس و پیش آن به شدت به دنبال ایجاد دوقطبی ساختگی و جعلی در کشور بود و تعبیری برای القای تافته جدا بافته بودن خراسان رضوی و قوانین آن با کل کشور داشت، حالا با مطرح کردن نام خانم مولاوردی با مواضع خاصش در سال‌های اخیر برای استانداری خراسان رضوی به نظر می‌رسد به دنبال برجسته‌سازی بیشتر این دوقطبی ساختگی و ایجاد تقابل‌های رسانه‌ای بیشتری در این زمینه است. عجیب و نگران‌کننده است که در شرایط ویژه کشور و در حالی که نیازمند همراهی و هم‌افزایی همه چهره‌ها و جریان‌های کشور برای عبور از مشکلات هستیم، در خوش‌بینانه‌ترین حالت چنین بی‌تدبیری و بدون خرد امور را پیش برند و زمینه‌ساز سوءاستفاده جریان‌های خاص می‌شوند.

▼ خبر ویژه

دولت به مردم نیازی نداشت!

سر کار آمدن دولت ترامپ آنقدر بر غربگرایان خوش‌خیال داخلی سنگین آمده که حجابیان در سخنانی تأمل‌برانگیز گفته است: «اگر می‌دانستیم دولت دست راستی مانند ترامپ بر سر کار خواهد آمد، شاید بهتر بود اساساً عطای انتخابات را به لقایش می‌بخشیدیم و سرنوشت اصلاحات را به دولت روحانی گره نمی‌زدیم.» حجابیان همچنین درباره نسبت دولت روحانی و اصلاح‌طلبان گفته است: «من پیشتر گفته‌ام، پروژه اصلی دولت برجام بود. در آن پروژه دیپلماسی نقش اول را ایفا می‌کرد و فی‌الواقع پروژه‌ای الیتستی (نخبه‌محور) بود که احتیاج به مردم نداشت؛ لذا از ابتدا دولت خود تدبیر کرده را به اصلاحات نیازی نبود و به کار گرفتن دو سه وزیر اصلاح‌طلب در امور خدماتی برای کابینه کفایت می‌کرد. دولت اساساً عقدی با اصلاح‌طلبان منعقد نکرد که بخواهد از آن عبور کند؛ یعنی در سال ۱۳۹۲، به قدری فرصت کم بود که اصلاح‌طلبان با دولت بر سر موضوعات خاص به ائتلاف نپرداختند و از این گذشته، روحانی برنامه ائتلافی نداشت. منتهی شعارهای روحانی برآورده‌کننده بخشی از خواسته‌های اصلاح‌طلبان بود که البته او به هیچ یک از آنها وفادار نماند و به همین خاطر شاید بتوان گفت، خودش از خودش عبور کرده است.» گفتنی است، این اظهارات حجابیان را می‌توان در ادامه سناریوی جدا کردن حساب اصلاح‌طلبان از دولت روحانی ارزیابی کرد که برای جلب اعتماد و کسب سبد رأی در انتخابات‌های پیش‌رو مطرح می‌شود.

▼ اخبار

خواهش‌های بیهوده نتانیاهو از شرکای سیاسی‌اش!

پایگاه «النشره» در مطلبی نوشت: نخست‌وزیر رژیم صهیونیستی از تصدی وزارت جنگ این رژیم از سوی خودش پس از استعفای «آویگدور لیبرمن» وزیر جنگ این رژیم خبر داد. «بنیامین نتانیاهو» در واکنش به درخواست‌ها برای برگزاری انتخابات زودهنگام گفت: در حال حاضر، دعوت به انتخابات زودهنگام امری غیر مستولانه خواهد بود. وی همچنین از شرکای خود در دولت ائتلافی خواست که دولت را سرنگون نکنند. این در حالی است که نشست نخست‌وزیر رژیم صهیونیستی با احزاب حاضر در کابینه ائتلافی خود بدون دستیابی به هیچ نتیجه مشخصی پایان یافت. گفتنی است، به دنبال شکست سنگین صهیونیست‌ها از مقاومت فلسطین در تهاجم اخیر به نوار غزه، آویگدور لیبرمن، وزیر جنگ رژیم صهیونیستی استعفا داد. پس از این رویداد، برخی دیگر از وزرای کابینه ائتلافی نتانیاهو نیز تهدید به انجام چنین کاری کرده و لذا با شکست مذاکرات مذکور، کابینه ائتلافی وی در معرض فروپاشی قرار گرفت.

اروپا و اعتباری که در حال از بین رفتن است

وبگاه شبکه خبری «بلومبرگ» در تحلیلی با اشاره به شکست کشورهای اروپایی در برخورد کردن ایران از مزایای توافق هسته‌ای برجام نوشته، اروپا در حال از دست دادن اعتبار در مسئله تحریم‌های ایران است. به نوشته این وبگاه، سران اتحادیه اروپا از مدت‌ها پیش خواستار آن شده‌اند که این اتحادیه مستقل‌تر عمل کرده و نقش بین‌المللی‌اش را تقویت کند؛ اما شکست آنها در پیدا کردن راهی برای دور زدن تحریم‌های آمریکا علیه ایران نشان می‌دهد، آنها تا چه اندازه با این هدف فاصله دارند. بلومبرگ نوشته است: «مسئله بسیار آسیب‌زا این است که دولت‌های بزرگ اروپایی به جای آنکه خودشان داوطلب انجام این کار شوند، سعی می‌کنند آنها را به کشورهای ضعیف‌تر همسایه‌شان پاس بدهند. انگیزه‌شان روشن است: هر چه کشور مورد نظر بیشتر باشد، خطر عصبانی کردن ترامپ بیشتر است.»

تحریم «استقبال از رئیس‌جمهور» از سوی ستاد انتخاباتی

رئیس ستاد انتخاباتی حجت‌الاسلام حسن روحانی در آذربایجان غربی، استقبال از رئیس‌جمهور در سفر به این استان را تحریم کرد! حمید صداقت‌پیشه در بیانیه‌ای با اشاره به وعده‌های انتخاباتی آقای روحانی و تأکید بر محقق نشدن آن با انتقاد از عملکرد دولت و وجود مشکلات اقتصادی، می‌نویسد: در قبال همه بی‌توجهی‌ها و عدم انجام وعده‌ها و تعهدات، این جانب به عنوان رئیس ستاد مرکزی انتخاباتی شما در استان آذربایجان غربی از حضور و سخنرانی در مراسم استقبال معذور خواهم بود؛ چرا که هنوز تکلیف آن وعده‌ها در پیشگاه آن خیل عظیم اهل استان روشن نشده و همچنان تحقق آن تعهدات، مهم‌ترین مطالبات ایشان است. در چنین شرایط و وضعیتی، معتقد به این هستم که تکرار مکررات در جلسه‌ای محدود، دردی از مردم را درمان نخواهد کرد.»

اروپا به دنبال روی میز آوردن مسئله موشکی است

روزنامه اصلاح‌طلب «شرق» در مطلبی نوشت: «این روزها جامعه اروپایی در پی یافتن مکانی است تا سازمان اداری سازوکار موسوم به «گذرگاه ویژه مالی» (SPV) را در آنجا مستقر کند. تاکنون سه کشور اروپایی امضاکننده برجام، آلمان، بریتانیا و فرانسه نشان داده‌اند تمایلی به میزبانی ندارند. اینکه چرا سه کشور اصلی جامعه اروپایی از رفتن زیر بار مسئولیت میزبانی شانه خالی کرده‌اند، محل سؤال است؛ اما می‌توان احتمال داد اروپا درصدد است با نگاهی فرابرجامی همه مسائلی که با ایران دارد، مانند مباحث و موضوعات حقوق بشر، موشکی و حضور در منطقه به ویژه سوریه را روی میز بگذارد و درباره آنها با تهران وارد مذاکره شود و متناسب با نتایج به دست آمده، الگوی رفتاری نهایی خود را تنظیم کند.»

▼ اخبار کوتاه

◀ طبق تحلیل داده‌های شرکت ردیابی نفت‌کش «کلیبر دیتا»، سعودی‌ها نفت کمتری را برای کشتی‌هایی که به سوی آمریکا رهسپار شدند، بارگیری کردند. تخمین میزان نفت بارگیری شده طبق این داده‌ها نشان می‌دهد، واردات نفت خام سعودی از سوی آمریکا، به کمترین میزان تاریخ خود خواهد رسید. فرستادن نفت کمتر به آمریکا به معنای این است که میزان ذخایر نفت خام آمریکا به زودی افت خواهد کرد و این موضوع قیمت‌ها را بالا خواهد برد.

◀ محمدرضا باهنر، عضو مجمع تشخیص مصلحت نظام در پاسخ به این پرسش که گفته می‌شود آقای جنتی به آقای احمدی‌نژاد به دلیل اظهارات و مواضع‌شان در حاشیه یا یکی از جلسات مجمع تذکر داده‌اند، گفت: یکی دو دفعه، بحث‌هایی درباره احمدی‌نژاد شد و یک بار هم خود ایشان حضور داشت. تذکره‌هایی داده شد، ولی ما اصولاً کشانده شدن این بحث‌ها را به مجمع، مصلحت نمی‌دانیم و من هم از افرادی بودم که ماجرا را متوقف کردم.

◀ یک مقام آگاه درباره راه‌اندازی سامانه پیام‌رسان مالی جایگزین سوئیفت، اظهار داشت: بانک‌های خارجی در حال اتصال هستند و دانه دانه به این سامانه جایگزین متصل می‌شوند. وی در پاسخ به این پرسش که این سامانه در چارچوب سپام است، گفت: بله البته بستر فقط سپام نیست و بانک مرکزی در حال ایجاد بسترهای جدید است و حتی با برخی بانک‌ها، کانال‌های متفاوت دیگری راه‌اندازی می‌شود.

◀ «دیوید بیسلی» رئیس برنامه جهانی غذا خواستار نجات اقتصاد یمن و جلوگیری از مرگ ساکنانش بر اثر گرسنگی شد و افزود: اینکه مدام بگوییم فاجعه‌آمیز است، هیچ چیز را در یمن تغییر نمی‌دهد و از عمق فاجعه نمی‌کاهد. جامعه بشری باید شرمسار باشد؛ چرا که در سایه این مقدار از ثروت و دانش و فناوری که با خود دارد، نباید کودکی با شکم گرسنه به خواب برود.

◀ وزارت خزانه‌داری آمریکا اعلام کرد: مجموع اوراق قرضه خزانه‌داری آمریکایی در نزد چین در ماه سپتامبر ۱/۱۵۱ تریلیون بود که در مقایسه با ماه پیش از آن ۱۳/۷ میلیارد دلار کاهش پیدا کرده است. در ماه اکتبر نیز چین سه میلیارد دلار از اوراق قرضه خزانه‌داری آمریکایی خود را به دلیل جنگ تجاری پکن-واشنگتن فروخته است.

◀ «برهم صالح» رئیس‌جمهور عراق در صفحه شخصی خود در توئیتر نوشت: «ما و ایران را روابط تاریخی و ریشه‌دار اجتماعی و فرهنگی به هم پیوند می‌دهد. با جدیت برای تقویت روابط و همکاری‌های اقتصادی دو کشور تلاش می‌کنیم.»